

**Základní škola a Mateřská škola Nenkovice, okres Hodonín, příspěvková
organizace**

696 37 Nenkovice 222, pošta Želetice

Školní preventivní strategie 2024 - 2029

Školní metodik prevence	Mgr. Pavel Vala
Telefon	725 416 634
E-mail	vala@nenkovice.cz
Konzultační hodiny	pondělí 13:00 – 13:45

Obsah:

I. Stručná charakteristika dokumentu

II. Stručná charakteristika školy

III. Poradenští pracovníci ve škole a jejich kompetence

IV. Typy prevence

V. Cílové skupiny

VI. Cíle školní preventivní strategie

VII. Způsoby realizace

VIII. Způsoby hodnocení

I. Stručná charakteristika dokumentu

Školní preventivní strategie (ŠPS) je dlouhodobý program primární prevence rizikových projevů chování žáků. Je zařazen do školního vzdělávacího programu a slouží jako podklad pro zpracování ročního Minimálního preventivního programu školy. Podporuje zdravý životní styl, pomáhá jedincům z ohrožených skupin při ochraně jejich lidských práv, usiluje o snížení výskytu rizikového chování u žáků na naší škole. Je zaměřený především na primární prevenci proti záškoláctví, násilí, šikaně a kyberšikaně, proti užívání návykových látek, kriminalitě a vandalismu, proti netolismu, rasismu a dalších projevů rizikového chování žáků.

Doba platnosti: 5 let

II. Specifika a charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Nenkovice sdružuje žáky z obcí Nenkovice, Želetice a Stavěšice. Do školy dojíždějí také žáci ze sousedních Strážovic. Výjimečně navštěvují naši školu žáci z Kyjova. Počtem žáků okolo 110 se řadíme mezi malé školy. Stravování je pro všechny žáky zajištěno přímo v areálu. V budově školy se nachází tělocvična s podiem. V hodinách tělesné výchovy využíváme hřiště místní tělovýchovné jednoty. Paní učitelka Martina Lišková vede školní žákovský parlament, jehož členy jsou žáci od třetího do devátého ročníku. Na obou stupních mohou žáci v odpoledních hodinách navštěvovat zájmové kroužky. Na chodbě na přístupném místě je instalována schránka důvěry, do které se žáci svěřují s nejrůznějšími problémy. Děti cizinců a děti s jinou národností na naší škole nevyučujeme. Ve škole pracují celkem dva asistenti pedagoga. Naše škola vychází vstříc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

III. Poradenští pracovníci ve škole a jejich kompetence

Ředitel školy PaedDr. Roman Liebiger odpovídá za realizaci školní preventivní strategie, je součástí školního poradenského pracoviště, jedná s rodiči žáků.

Metodik prevence Mgr. Pavel Vala sestavuje ŠPS a další plány pro preventivní aktivity ve škole, spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli, ostatními pracovníky školy, PPP.

- Mapuje výskyt sociálně patologických jevů ve škole
- Řeší a eviduje sociálně patologické jevy ve škole
- Zajišťuje preventivní aktivity a programy prevence pro žáky
- Poskytuje materiály a informace všem učitelům k dané problematice

Výchovná poradkyně Mgr. Radka Sedřová

- Eviduje děti s SPU, integrované žáky

- Pomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- Spolupracuje s PPP

Speciální pedagog pracuje s žáky integrovanými, pomáhá jim v učebním procesu.

Třídní učitel žáka mapuje vztahy žáků v třídním kolektivu, je manažerem třídního dění a preventivních aktivit.

Výchovná komise bude řešit závažnější problémy chování a prospěch žáků. Převážně pak ty problémy, které řešil třídní učitel a následně nedošlo ke zlepšení. Jedná se o rizikové projevy chování jako je šikana, záškoláctví, agresivita, nekázeň, zhoršený prospěch, závislostní chování apod. Cílem není pouze sankcionovat jednotlivé přestupky, ale nastavit především preventivní opatření k potlačení výskytu rizikových projevů chování a nabídnout pomoc při zvládnutí těchto problémů. Složení výchovné komise: ŠMP, VP, TU, ŘŠ

Školní poradenské pracoviště pro řešení patologických jevů ve škole tvoří PaedDr. Roman Liebiger - ředitel školy, Mgr. Pavel Vala - školní metodik prevence, Mgr. Radka Sedřová - výchovný poradce, Mgr. Martina Lišková – speciální pedagog a příslušný třídní učitel.

IV. Typy prevence

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům sociálně patologických jevů, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně dalšího šíření. Nespecifická primární prevence představuje základ a nosný prvek celého systému prevence. Jde o volnočasové aktivity určené nejširším vrstvám dětí a mládeže, umožňující harmonický rozvoj osobnosti jednotlivce. Specifická primární prevence je realizována v rámci podpůrných programů pro rizikové skupiny dětí, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jako prevence vyloučení

V. Cílové skupiny

1. Žáci – 1. stupeň

Úkolem třídních učitelů je vybrat konkrétní témata, která budou vycházet ze znalosti dětí a problematiky třídy. Je nutné se zaměřit na stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole, zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti, posilování zdravého sebevědomí, posilování projevů vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, objevování individuálních odlišností, tolerance. Žáci by měli zvládnout stres a jeho řešení. Je třeba upozorňovat na dodržování životosprávy. Důležitá je spolupráce v kolektivu a vzájemná pomoc, vůle podřídit se vyšším zájmům, seznámení se a používání pravidel slušného a společenského chování, dovednost chránit se v různých situacích, získat pomoc pro sebe, nebo jiné. Je třeba podporovat komunikaci, diskusi, ekologické myšlení, estetické cítění, relaxaci atd.

Žáci – 2. stupeň

Je třeba využívat různých metod, například relaxačních technik, projektů, aktivní práce ve skupině a zapojení do psychosociálních her, empatie, nácvik verbální a nonverbální komunikace, využití projekčních technik, modelování situací apod. Je třeba rozvíjet dovednosti správně se rozhodovat, umět vybrat vhodné osoby a organizace pro pomoc, ubránit se tlaku vrstevníků. Důležité jsou znalosti a schopnosti získávat informace k problematice rizikového chování. Většina témat bude zařazena hlavně do předmětů výchov – výchova k občanství, tělesná výchova, výchova ke zdraví, svět práce atd. K prevenci rizikového chování je však třeba využít všech vhodných témat.

2. Pedagogičtí pracovníci

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Svou osobností se pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí. Zvyšování odolnosti dětí a mládeže proti rizikovým projevům chování vyžaduje systémovou a koordinovanou přípravu realizátorů preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. Je důležité

působení na postoje a dovednosti pedagogů dobrým klimatem školy, společnými aktivitami a prací na společných tématech a pravidlech. Vedení školy v plném rozsahu podporuje Školní preventivní strategii. Je kladen důraz na začlenění problematiky prevence do tematických plánů. Všichni pedagogičtí pracovníci plně respektují Školní preventivní strategii, mají podle předmětů a ročníků zařazena témata primární prevence ve svých tematických plánech. Učitelé do svých tematických plánů, pokud to je možné, zařazují projekty zaměřené na primární prevenci a na posílení sociálních dovedností a upevňování kolektivu třídy.

3. Rodiče

Cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti do prevence rizikových projevů chování, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu (konzultace, třídní schůzky, MPP, Program proti šikaně, nástěnky, letáky, webové stránky, atd.). Nezbytné jsou také poradenské akce a aktivity pro rodiče a snahy o navázání atmosféry důvěry při řešení problémů obecných i osobních.

VI. Cíle školní preventivní strategie

1. Dlouhodobé – zaměřené na všechny cílové skupiny

- Poskytovat poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.
- Prohloubit a zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči.
- Poskytovat metodickou podporu učitelům.
- Sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit zázemí pro jejich vytváření a realizaci.
- Zkvalitnit práci třídního učitele a ostatních pedagogů ve smyslu kladného působení na žáky ve výchovně vzdělávacím procesu i při mimoškolních činnostech.
- Upevňovat a dodržovat zásady zdravého životního stylu a rozvíjet sociální a komunikační dovednosti.
- Snížit násilí mezi žáky a zvýšit bezpečnost žáků ve škole.
- Naučit se respektu a toleranci k ostatním.
- Posilovat u žáků sebepoznání, zdravé sebevědomí a vzájemné porozumění.

- Pravidelně uskutečňovat schůzky školního preventivního pracoviště ve složení ŘŠ, VP, ŠMP, psycholog.

2. Krátkodobé

Vyplývají z dlouhodobých cílů. Jedná se o konkrétní aktivity a činnosti jednotlivých osob či skupin. Jsou obsahem Minimálního preventivního programu na daný školní rok. Hlavním cílem je předcházet rizikovým projevům chování, ale strategie zahrnuje i situace, kdy je nutné využít zásad včasné intervence a dodržovat společně dohodnuté postupy. Pedagogický sbor naší školy si určil jako prioritu Školní preventivní strategie sociální klima školy se zaměřením na agresi a šikanu. Od toho se pak odvíjí dlouhodobé a krátkodobé cíle naší preventivní strategie.

VII. Způsoby realizace

1. Ve vyučovacích hodinách (PRV, VL, VOZ, TV a další)

Rozvoj sociálních dovedností dětí prostřednictvím různých motivačních her a dotazníků. Mezi tyto dovednosti patří aktivní naslouchání, relaxace, sebepoznání, sebepojetí, verbální a nonverbální komunikace, kooperace, empatie, interakce, soutěžení, rozhodování a řešení konfliktů.

Na 1. stupni budou zařazena především tato témata:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Hygienické zásady a návyky
- Vhodné využívání volného času
- Problematika alkoholu a kouření (4. a 5. ročník)

Na 2. stupni budou zařazena především tato témata:

Vztahy (rozvoj komunikace, spolupráce, posílení sebevědomí...)

- Netolismus (řešení závislosti na virtuálních drogách – PC, internet, TV)
- Závislost (účinek drog na lidský organismus, právní aspekt)
- Sexuální chování (pohlavně přenosné choroby, hodnotová orientace adolescentů, zodpovědnost)
- Agresivní chování

- Šikana a Kyberšikana

2. Na třídnických hodinách (min. 5x ročně). Budou sloužit k pravidelnému věnování času třídnickým záležitostem, aktuální problematice třídy a prohlubování spolupráce a vzájemného poznávání a respektování. Hodiny pod vedením třídního učitele proběhnou mimo vyučování ve vhodném prostředí.

3. Jednorázové aktivity primární prevence (dle potřeb dětí, aktuální situace a nabídky). Budou realizovány v souladu s Minimálním preventivním programem prostřednictvím státních organizací (Městská policie, Policie ČR...) a dalších organizací poskytujících programy primární prevence patologických jevů.

4. Volnočasové aktivity (dle zájmu dětí). Zájmové kroužky, kulturní a sportovní akce školy, společenské akce s rodiči (Vánoční dílny a jarmark, Den dětí,...)

VIII. Způsob hodnocení

Hodnocení bude probíhat formou závěrečných zpráv ŠMP a VP na konci školního roku. Zprávy mohou obsahovat srovnání, statistiky, dotazníky nebo jiné zpětné vazby.

V Nenkovicích 6. 1. 2024

Mgr. Pavel Vala, školní metodik prevence